

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT

Onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag 2010-2011 bij Montessorischool-Zuid

Plaats : Hilversum
BRIN-nummer : 08CI
Onderzoeksnummer : 121833
Datum schoolbezoek : 12 april 2011
Rapport vastgesteld te Utrecht op 4 juli 2011

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 11
4	Bijlage 13

1 Inleiding

Op 12 april 2011 heeft de inspectie Montessorischool-Zuid bezocht in het kader van een landelijk onderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2010-2011. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd. De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksoepzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd.
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 2 onderbouw-, 2 middenbouw-, 1 tussenbouw- en 1 bovenbouwgroep.
 - gesprekken met de directie, de intern begeleiders en met leraren zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2009 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek bij Montessorischool-Zuid naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op Montessorischool-Zuid de kwaliteit van het onderwijs op de onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier met name de aspecten opbrengsten, onderwijsleerproces, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toelichting

Leerresultaten liggen op niveau

De beoordeling van de prestaties van leerlingen aan het eind van de schoolperiode baseert de inspectie op de resultaten van het leerlingvolgsysteem in groep 8. Deze opbrengsten zijn voldoende en vertonen over de jaren heen een stabiel beeld. Ook de tussenopbrengsten zijn als voldoende beoordeeld. De inspectie waardeert indicator 1.4 niet. De school heeft dit schooljaar geen leerlingen in de eindgroep die de einddoelen niet halen. De school is bezig voor een aantal leerlingen in andere groepen een ontwikkelingsperspectief op te stellen.

Indicator 1.5 krijgt ook geen waardering omdat de school bij het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling een volgsteem gebruikt dat niet gevalideerd is.

Veilig schoolklimaat

De school heeft een onrustige tijd achter de rug door nieuwbouw, veranderingen in de teamsamenstelling en wisselingen in de aansturing. Toch heeft de school een schoolklimaat weten te borgen dat te typeren is als betrokken en respectvol. Het team is betrokken bij elkaar en de leerlingen en zet in op het versterken van de communicatie met ouders. De school besteedt ook gericht aandacht aan de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en gebruikt waar nodig deze gegevens om zich te verbeteren.

Montessori uitgangspunten zichtbaar in het aanbod en het didactisch handelen

Zowel in het aanbod en de leeromgeving als bij het didactisch handelen is het Montessorikarakter van de school herkenbaar. De leraren die allemaal een Montessoriopleiding hebben gevolgd gebruiken zowel hedendaagse methodes die inpasbaar zijn in het Montessorisysteem als Montessori-materialen. Er is een breed aanbod, waarin ook veel aandacht is voor de eigenheid van leerlingen. De school heeft duidelijk beschreven hoe zij haar aanbod gericht op de bevordering van actief burgerschap en sociale integratie vormgeeft. Het leerstofaanbod is over de hele linie voldoende.

De oordelen die de inspectie geeft voor het didactisch handelen baseert zij op een beperkt aantal lesbezoeken (zes van de veertien groepen). Uit de lesobservaties komt echter een eenduidig beeld naar voren. De Montessori aanpak levert een goede taakgerichte werksfeer op waarin de leerlingen zich voldoende betrokken tonen bij de onderwijsactiviteiten. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van de uitleg ook als voldoende (indicator 5.1) maar sluit zich aan bij de beoordeling van de school zelf dat de kwaliteit van de instructie nog verder kan groeien.

Afstemming, begeleiding en zorg

Vanuit haar Montessorivisie heeft de school veel aandacht voor de afstemming. De school heeft weliswaar een overwegend kansrijke leerlingenpopulatie, maar ook kwetsbare leerlingen en op dit moment vijf leerlingen met een rugzak. De meeste leraren slagen er in bij de instructie en verwerking rekening te houden met verschillen in ondersteuningsbehoeften en uitdaging. Wel kunnen de leraren de differentiatie nog beter zichtbaar maken in hun planning. De school maakt bij de afstemming gebruik van de gegevens uit haar leerlingvolgsysteem.

De school volgt de cognitieve ontwikkeling van leerlingen met observaties en methodegebonden toetsen. Ook neemt de school twee keer per jaar landelijk genormeerde toetsen voor de basisvaardigheden af. Ook in de kleuterperiode gebruikt zij een onafhankelijke toets (taal voor kleuters/ordenen) om het niveau van leerlingen vast te stellen. De school spant zich in om ook de meerbegaafde leerlingen een passend aanbod te bieden en heeft een meerbegaafde protocol ontwikkeld.

Wanneer de afstemming zich onvoldoende vertaalt in positieve resultaten of positief gedrag kunnen leraren terecht bij de interne begeleiders en kan op beperkte schaal remedial teaching worden ingezet. Er wordt veel geïnvesteerd in de begeleiding van leerlingen met leesproblemen. De teamleden hebben veel waardering voor de inzet van de zorgspecialisten. Zij ondersteunen de leraren in het steeds beter analyseren van de toetsgegevens, het opstellen van handelingsplannen en bij de uitvoering van de begeleiding. De handelingsplannen die de leerkrachten maken zijn nog wel wisselend van kwaliteit en in een aantal gevallen kan het doel gericht worden geformuleerd.

Kwaliteitszorg

De school evalueert de kwaliteit van het onderwijs cyclisch met een instrument (WMK) en bevraagt daarbij ook leerlingen, ouders en leerkrachten. De directeur ziet de verbetering en borging van de kwaliteit als één van haar kerntaken en wordt hierbij ondersteund door de bovenschoolse kwaliteitsmedewerker. Het kwaliteitsbeleid laat dan ook een positief beeld zien. Door groepsbezoeken heeft de directeur zicht op de competenties van de leraren en op de ontwikkelingen die schoolbreed nodig zijn. Het opbrengstgericht leiding geven is in ontwikkeling. De school is bezig haar opbrengsten zo in beeld te brengen dat zij een input kunnen vormen voor het formuleren van nieuwe streefdoelen voor de komende periode. De verbeteractiviteiten worden gevolgd en geëvalueerd. De school werkt met een jaarplan. Dit overziend heeft de inspectie het vertrouwen dat de kwaliteitszorg het kompas zal zijn voor de verdere ontwikkeling van de school.

3 Conclusie

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op Montessorischool-Zuid op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 Bijlage

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2009 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					●
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 2 Leerstofaanbod	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			●	
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	
2.4 * De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	
2.6 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

Kwaliteitsaspect 3 Tijd	1	2	3	4
3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

Kwaliteitsaspect 4 Schoolklimaat	1	2	3	4
4.4 De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			●	
4.5 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			●	
4.6 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			●	

Kwaliteitsaspect 5 Didactisch handelen	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			●	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				●
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

Kwaliteitsaspect 6 Afstemming	1	2	3	4
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				●
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 7 Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	
9.7 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			●	

Naleving wet- en regelgeving	ja	nee
NT1a De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	●	
NT1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO)	●	
NT2a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO)	●	
NT2b In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	●	
NT3a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	●	
NT3b In het zorgplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 19, lid 2, WPO).	●	
NT4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	●	
NT4b Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	●	